യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 196

ശ്രീവാല്മീകിരുവാച .
ഏവമുക്ത്വാ മഹാബുദ്ധേ രാമോ രാജീവലോചനഃ .
മുഹൂർതമാത്രം വിശ്രമ്യ തൂഷ്ണീം സ്ഥിത്വാ പരേ പദേ .. 1
പരമാം തൃപ്തിമാ-പന്നോ വിശ്രാന്തഃ പരമാത്മനി .
മുനിം പുനര/പൃ+ച്ഛത്തം ജാന+ന്നപി ഹി ലീലയാ .. 2
ശ്രീരാമ ഉവാച .
ഭഗവൻസംശയാമ്/ഭോദ/ശരത്കാല മുനീശ്വര .
ഇദാനീം സംശയോ്ഽയം മേ ജാതോ മനസി പേലവഃ .. 3
ഏവമേതന്മഹാജ്ഞാനം സംസാരാർണവതാരണമ് .
സമസ്തമേവ വാഗ്ജാലം സമതീ+ത്യാവ-തിഷ്ഠതേ .. 4
യദിദം കില സദ്ബ്രഹ്മ+ സ്വസംവിന്മാത്രനിശ്ചയമ് .
തദവാച്യം കില ഗിരാം മഹതാ-മപി മാനദ .. 5
ഏവം സ്ഥിതേ പരം ജ്ഞേയം സർവ-സംകല്പ-നോജ്ഝിതമ് .
സ്വസംവിത്തു+ര്യതൻ-മാത്ര/ലഭ്യം ദുർഗമതാം ഗതമ് .. 6
പ്രതിയോഗി+വ്യവ+ച്ഛേദ/സംഖ്യാ-ഭേദൈഷിണാം കില .
കഥം ശാസ്ത്ര-പദൈസ്-തുച്ഛൈഃ സവി-കല്പൈര-വാപ്യതേ .. 7
വികല്പസാരശബ്ദാദ്യൈർ/ജ്ഞാന ശാസ്ത്രൈർന ലഭ്യതേ .
തത്കിമർഥമനർഥായ ഗുരുശാസ്ത്രാദി കല്പിതമ് .. 8
ഗുരുശാസ്ത്രാദിവിജ്ഞാനേ കാരണം വാസ്ത്യകാരണമ് .
തദത്ര നിശ്ചയം ബ്രഹ്മൻബ്രൂഹി മേ വദതാം വര .. 9
ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ഏവമേതന്മഹാബാഹോ/ ന-ശാസ്ത്രം ജ്ഞാനകാരണമ് .
നാനാശബ്ദമയം ശാസ്ത്ര/മനാമ-ച പരം പദമ് .. 10
തഥാപി രാഘവ+ശ്രേഷ്ഠ യഥൈത+ദ്ധേതുതാം ഗതമ് .
ശാസ്ത്രാ+ദ്യുത്തമ-ബോധസ്യ ത+ത്സമാ-സേന-മേ ശ്രൃണു .. 11
സന്തി+ ക്വചിദ്-വൈവ-ധികാഃ കീരകാശ്ചിര-ദുർഭഗാഃ .
ദുഃഖേനാ+ഭ്യാഗതാഃ ശോഷം ഗ്രീഷ്മേണേവ ജരദ്-ദ്രുമാഃ .. 12
ദാരിദ്ര്യേണ ദുരന്തേന ക+ന്ഥാസം/സ്ഥാനകാരിണാ .
ദീനാ-ന്നാ-ശയാഃ പദ്മാ നിർഗതേ-നേവ വാരിണാ .. 13
ദൗർഗത്യപരിതപ്താസ്തേ ജീവി-താർഥമ-ചിന്തയൻ .
ജഠരസ്യ കയാ യു+ക്ത്യാ വയം കുർമഃ പ്രപൂരണമ് .. 14
ഇതി സംചിന്ത്യ വിധിനാ ദിനാന്തേന ദിനം പ്രതി .
ദാരുഭാരേണ ജീവാമോ വിക്രീതേ-നേതി സംസ്ഥിതാഃ .. 15
ഇതി സംചിന്ത്യ തേ ജഗ്മുർ-ദാർവർഥം വിപിനാന്തരമ് .
യയൈവാജീവ്യതേ യുക്ത്യാ സൈവാപദി വിരാജതേ .. 16
ഇതി തേ പ്രത്യഹം ഗത്വാ കാനനം ഭവചാരിണഃ .

ദാരൂ+ണ്യാ-നീയ വിക്രീയ ചക്രുർ/ദേഹസ്യ ധാരണമ് .. 17
യത്പ്രയാന്തി വനാന്തം തേ തസ്മിൻസ+ന്ത്യ/ഖിലാനി ഹി .
ഗുപ്താ-ഗുപ്താനി രത്നാനി ദാ-രൂ-ണി കനകാനി ച .. 18
തേഷാം ഭാരഭൃതാം മധ്യാത്കേചിത്/കതിപയൈർവനാത് .
ജാതരൂപാണി രത്നാനി താനി-സം/പ്രാപ്നുവന്തി ഹി .. 19
കേചിച്-ചന്ദന-ദാരൂണി കേചിത്പുഷ്പാണി മാനദ .
കേചിത്ഫലാനി വിക്രീയ ജീവന്തി ചിരകീ-രകാഃ .. 20
കേചിത്സർവ/മനാസാദ്യ ദുർ/ദാരൂ+ണ്യേവ ദുർധിയഃ .
നീത്വാ വിക്രീയ ജീവന്തി വനവീ+ഥ്യുപ-ജീവിനഃ .. 21
ദാർവർഥ-മുദ്യതാഃ സർവേ തേ സംപ്രാപ്യ മഹാവനമ് .
കേചിത്പ്രാപ്യ+ സ്ഥിതാഃ സർവേ ഝടിത്യേവം ഗതജ്വരമ് .. 22
ഇതി യാവദ-ജസ്രം തേ സേവന്തേ തന്മഹാ-വനമ് .
പ്രദേശാത്-താവ-ദേകസ്മാത്/പ്രാപ്തശ്-ചിന്താമണിർ-മണിഃ .. 23
തസ്മാ+ച്ചിന്താമണേഃ പ്രാപ്താഃസ് സമഗ്രാ വിഭവ+ശ്രിയഃ .
പരമം സുഖമായാ-താസ്/തത്ര തേ സംസ്ഥിതാഃ സുഖമ് .. 24
ദാർ-വർഥ-മുദ്യതാഃ സന്തഃ പ്രാപ്യ സർവാർഥദം മണിമ് .
സുഖം തിഷ്ഠന്തി നിർദ്വ+ന്ദ്വാ ദിവി ദേവവരാ ഇവ .. 25

സർവാർഥ-സാര-പരിപൂർണതയാ തയാ തേ
കാഷ്ഠോദ്യ/മാധി-ഗത-/സന്മണയോ മഹാന്തഃ .
തിഷ്ഠന്തി ശാന്തഭയമോഹവിഷാദദുഃഖ-
മാനന്ദ-മന്ഥര-ധിയഃ സമതാ-മുപേതാഃ .. 26

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു
നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ കാഷ്ഠ-വൈവ-ധികോ-പാഖ്യാനേ ചിന്താമണി-
ലാഭോ നാമ ഷണ്/ണവ+ത്യധിക-ശതതമഃ സർഗഃ .. 196 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
9.1.2024